

A PERIODIKÁK CÍMLEÍRÁSI SZABÁLYZATA

(Az Egyetemi Könyvtár számára készült tervezet)*

PAJKOSSY GYÖRGY NÉ – ZELENKA ISTVÁN

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §

A szabályzat magában foglalja a folyóiratok, hírlapok és a nem folyóirat jellegű időszaki kiadványok, vagyis együttesen a periodikák cíMLEÍRÁSI SZABÁLYAIT.

2. §

(1.) A folyóiratosztály két katalógust vezet: szolgálati katalógust és közönségkatalógust.

1. A szolgálati katalógus két részből áll:

- a) leíró katalógusból, mely a periodikák részletes, évenkénti leírását tartalmazza;
- b) szerkesztői és közreadói katalógusból, mely a szerkesztők és közreadók melléklapjait foglalja magában.

2. A periodikák rövidített cíMLEÍRÁSAIT tartalmazó közönségkatalógus szintén két részből áll:

- a) leíró katalógusból;
- b) szakkatalógusból.

(2.) Ha nincsen külön jelezve, hogy valamely szabály csak a szolgálati katalógusra vagy csak a közönségkatalógusra vonatkozik, akkor a szabályt mindkét katalógus cíMLEÍRÁSAIRA ALKALMAZNI KELL.

* Ez az 1957-ben készült, s azóta a lényegét nem érintő kisebb módosításokon keresztülment szabályzattervezet az MSZ 3424 szabvány periodikákra vonatkozó részének az átdolgozásakor is felhasználást nyert.

I. RÉSZ

A PERIODIKA CÍMLEÍRÁSA

A cíMLEÍRÁS adatai

3. §

A cíMLEÍRÁS adatait a lapfejről, a fedőlapról, a címlapról és az impresszumból együttesen kell venni.

A periodikák cíMLEÍRÁSában a következő adatok szerepelnek:

A) Alapadatok:

1. Cím
2. Alcím
3. Közreadó
4. Szerkesztő
5. Impresszum
6. Forma

B) Más periodikákkal, illetve egyéb nyomtatványokkal való kapcsolatok adatai:

1. Előzmény, folytatás
2. Társlap, főlap
3. Melléklet
4. Más nyelvű kiadás
5. Beolvadt vagy kivált periodika
6. Mutató

C) Különleges adatok:

1. Címváltozatokkal kapcsolatos adatok
2. Részcím
3. Különleges kötetszámozással és sorszámozással kapcsolatos adatok
4. Egyéb különleges adatok

D) Az állomány adatai:

1. Évfolyam, kötet
2. Év
3. Sorszám
4. Lapszám
5. Táblák, függelékek
6. Tartalommutató

E) Változásokkal kapcsolatos adatok:

1. Címváltozás
2. Alcímváltozás
3. Közreadóváltozás
4. Szerkesztőváltozás
5. Kiadó és helyének változása
6. Forma változása
7. Egyéb változások

F) Megszűnéssel kapcsolatos adatok

4) ALAPADATOK

1. Cím

4. §

- (1.) A periodikákat címükön írjuk le.
- (2.) A címet a lapfejről, a fedőlapról és a címlapról kell venni.

5. §

- (1.) A periodikát mindig az első címén kell leírni, akkor is, ha a könyvtárban csak későbbi évfolyama van meg, amely már más címen jelent meg (ld. 7. §).
- (2.) Annak érdekében, hogy a címleírásakor az adatok pontosan álljanak rendelkezésre, a címleíráshoz bibliográfiákat kell igénybe venni.
- (3.) Az (1.) bekezdésben foglalt szabályt annyira pontosan kell megtartani, hogy címváltozásnak kell tekinteni:

a) a helyesírási szabályváltozás következtében a címben beállt változást,

Pl.: CENTRALBLATT für Bibliothekswesen. Hrsg. v. O[tto] Hartwig und K. Schulz.

Leipzig, Harrassowitz. 24 cm.

21. Jg. 1904. 1—12. H. XV, 584 l. [Cím:]

ZENTRALBLATT für Bibliothekswesen.

b) az első évfolyam (kötet) összefoglaló (utólag megjelent) címlapján levő címet, ha az a periodika első számán nem szerepelt, de az első évfolyam (kötet) valamely későbbi számától valóban a periodika címe, s nem csupán címváltozata lett.

6. §

- (1.) A rendszó a cím első szava — kivéve a névelőt.
- (2.) A rendszót — a címleírás első szavát — verzális írással kell kiemelni.
- (3.) A cím minden szavát nagy kezdőbetűvel kell írni, kivéve a névelőt, prepozíciót és kötőszót. A címkezdő névelőt, prepozíciót vagy kötőszót azonban nagy kezdőbetűvel kell írni; a címkezdő névelőt a cím után két gondolatjellel és ponttal befejezve kell leírni.

7. §

(1.) Ha a lapfej, a fedőlap és a címlap címei eltérőek, az eltérő címeket a szolgálati katalógusban a megfelelő évfolyamleírás után fel kell tüntetni, és a címváltozatról melléklapot kell kiállítani. Jelzése: [Cím a címlapon:] stb. Ha az eltérés a periodika első évfolyamának első számán van, a címleíró állapítja meg az összes körülmények figyelembevételével, hogy melyik címen kell a periodikát leírni [ld. még 95. §, 60. § és 5. § (3.) b)].

(2.) A közönségkatalógusban a címváltozatokat nem kell leírni, melléklapot azonban ezekről is kell készíteni.

(3.) Ha a címben szereplő személynév nem rendszó, a személynévről melléklapot kell készíteni. Melléklapot kell készíteni a személynévvel kezdődő címek név nélküli alakjáról is.

8. §

(1.) A címleírás a periodika nyelvét változatlanul követi. A nem latin betűs írásokat (cirill, görög, arab, héber írást) át kell írni latin betűs alakra. Az átírást az impresszum adatai után jelezni kell. Jelzése: [Cirillbetűs] stb. [Ld. még 80. § (2.)].

(2.) Ha a szöveget a címleírónak kiegészítéssel, betoldással kell ellátnia, a kiegészítést, betoldást is a mű nyelvén kell megszövegezni.

(3.) A megjegyzést és tartalmi ismertetést — bármilyen is a mű nyelve — mindig magyarul kell írni, szögletes zárójelbe helyezve.

9. §

(1.) a) A címleírásban hüen kell követni a leírásra kerülő szöveget, azaz a periodikából vett adatokat betűhüen kell visszaadni. Sajtóhibákat, feltűnő vagy hibás írásmódot, szögletes zárójelbe tett felkiáltójellel jelezve változatlanul kell visszaadni.

b) Ha azonban a megértéshez vagy a címleírás áttekinthetőségéhez szükséges írásjelek hiányoznak, e hiányt pótolni kell.

(2.) Kivételek az (1.) bek. a) pontja alól a következő esetek:

a) A dán ø-t ö-re, a német ß-t ss-re kell átírni.

b) A betűvel kiírt számokat — kivéve ha a címben fordulnak elő — arab számjegyekkel kell átírni. Ugyancsak arab számjegyekkel kell átírni a római számokat, kivéve, ha azok századot vagy uralkodói sorszámot jeleznek.

c) Ha a cím számjeggyel kezdődik, a címkezdő számot szögletes zárójelbe előrevetítve rendszóként a mű nyelvén betűkkel is ki kell írni. Ezenfelül fel kell oldani a mű nyelvén a cím második és harmadik szavában esetleg előforduló számjegyeket is.

d) A német ä, oe, ue betűjeleket az első három szóban ae, ö, ü-re kell átírni.

e) A címben előforduló rövidítéseket fel kell oldani, és a fel nem oldott címről melléklapot kell készíteni.

Pl.: ANNALEN der K[aiserlich-] K[öniglichen] Sternwarte in Wien.
[Címe később változott.]
Wien, A. Strauss. 42 cm.

f) 1. A poligramokat fel kell oldani, bárhol fordulnak elő a címleírásban. (Kivételek csak az impresszumban szereplő esetleges poligramok és az alábbi 3. és 4. pontban foglalt esetek.) Ha ugyanaz a poligram többször fordul elő a címleírásban, csak az első esetben kell feloldani.

2. Ha akár a cím, akár a rendszó poligram, akár a címben fordul elő poligram, a fel nem oldott címről melléklapot kell készíteni [ld. még 26. § (5.)].

Pl.: M[UNKAERŐ] T[artalékok] H[ivatala] Közlöny. A Munkaerőtartalékok Hivatalának hivatalos lapja.
Bp., Magyar Közlöny Lapk. 30 cm.
Melléklap: MTH Közlöny.

3. Ha a cím a periodikán teljes formájában és poligramként is szerepel, címnek a teljesen kiírt alakot kell tekinteni, s a leírásban a cím mögé kerülő poligramról melléklapot kell készíteni; ez esetben a poligram feloldása elmarad.

Pl.: PUBLICATIONS of the Modern Language Association of America.
PMLA.
New York, Közreadó. 25 cm.
Melléklap: PMLA.

4. Ha a periodikán a periodika teljes formában kiírt címe mellett a címnek csak egy részéről és nem az egész címről készült poligram szerepel, akkor is az előző bekezdés értelmében kell eljárni azzal a hozzáadással, hogy a poligram feloldott alakjáról is melléklapot kell készíteni.

Pl.: ZEITSCHRIFT für Geschichte der Naturwissenschaften, Technik und Medizin. NTM.

Berlin, Deutscher Verl. der Wissenschaften. 24 cm.

Melléklet: NTM-ről és

N[ATURWISSENSCHAFTEN], T[technik], M[edizin].

10. §

Ha a periodika a címét több nyelven közli, az összes címet le kell írni a periodikán levő sorrendben. Az egyes címeket gondolatjellel kell egymástól elválasztani, s első betűiket alá kell húzni. A nem elsőként szereplő címekről mellékletet kell készíteni, akkor is, ha a periodika nem több nyelvű.

Pl.: SCHWEIZERISCHE Zeitschrift für Geschichte. — Revue Suisse d'Histoire. — Rivista Storica Svizzera. Organ der Vereinigung Schweizerischer Archivare. Hrsg. v. d. Allgemeinen Geschichtsforschenden Gesellschaft der Schweiz.

Zürich, Leemann. 23 cm. [Három nyelvű.]

Melléklet: REVUE Suisse d'Histoire és
RIVISTA Storica Svizzera.

11. §

Ha a periodikának nemcsak a címe van különböző nyelven, hanem a szövege is különböző nyelvű, ezt az impresszum után az alábbi eseteknek megfelelően kell jelezni:

a) Az ún. bilingvis kiadás jelzése: [Kétnyelvű kiadás]

Pl.: MAGYARKORONAORSZÁGOT Illető Országos Törvény- és Kormánylap. — Landesgesetz- und Regierungsblatt für das Kronland Ungarn.

Buda, az Egyetem betűivel. 27 cm. [Kétnyelvű kiadás.]

b) Ha a periodikában a cikkek több nyelven váltakoznak, de csak azokon a nyelveken, amelyek a címekből (alcímekből) is kitűnnek, akkor a jelzés: [Kétnyelvű.] stb.

Pl.: ld. 10. §-nál.

c) Ha azonban a címből nem derül ki, hogy milyen nyelvű szövegek szerepelnek a műben, akkor a megfelelő nyelvűeket fel kell sorolni. Jelzése: [Angol, francia, német nyelvű.] stb. Háromnál több nyelv esetén a jelzés: [Több nyelvű.]

Pl.: ACTA Mathematica.

Stockholm—Berlin—Paris, Beijer—Mayer und Müller—Hermann. 29 cm. [Angol, francia, német nyelvű.]

12. §

Ha nem a periodika címét közli a címlap több nyelven, hanem több nyelven van önálló és teljes címlapja a periodikának, ezt a következő módon kell jelezni az impresszum után: [Címlap görög nyelven is.] stb.

Pl.: BYZANTINOSLAVICA. Sborník pro studium byzantsko-slovanských vztahů. Vydává Byzantologická Komise pri Slovanském Ustave.
Praha, Orbis. 25 cm. [Címlap francia nyelven is. Több nyelvű.]

13. §

Ha a cím semmitmondó, és alcím vagy közreadó testület sincs, amely a periodika tartalmára következtetni engedne (és több évfolyam egyszerre történő leírása esetén sincs olyan későbbi évfolyam, amelyről tartalomra utaló alcímet vagy közreadó testület nevét fel lehetne a címleírásban tüntetni), szögletes zárójelben rövid tájékoztatót kell adni a periodika tartalmáról (ld. még 23. § (3.) és 17. § (3.)).

Pl.: IGEN. [Bölcsészhallgatók írásai.]
Bp., Márkus. 20 cm.

14. §

Ha a cím nem kifejező, és van kifejező, magyarázó alcím, vagy ha az alcím szorosan (szervesen) összefügg a címmel, az alcímet úgy kell tekinteni, mintha az maga is a cím része lenne (ld. még 19. §).

15. §

(1.) A cím és az alcím szerves összetartozásának gyakori esete, amikor egy címhez nem egy, hanem több különböző alcím kapcsolódik szorosan, és ezáltal egész periodikasorozat keletkezik. Ez esetben ugyanis — a fenti szabály következtében — a címhez szervesen kapcsolódván az alcím, annyi önálló periodika (széria) jelentkezik, ahány alcímmel találkozunk. Ilyenkor tehát minden, a címmel szerves összefüggésben álló külön alcímmel ellátott periodikát önálló periodikának kell tekinteni, és ennek megfelelően mindegyikről önálló, külön raktári számmal ellátott külön címleírást kell készíteni. Ezeknek a periodikáknak címleírásai a katalógusban kerülnek egymás mellé (ld. még 18. §, 98. §).

Pl.: MŰSZAKI Lapszemle. Fizika.
MŰSZAKI Lapszemle. Kémiai szemle.

(2.) Ugyanez az eset az is, amikor az alcím előtt olyan jelzés van, mint 1. part., 2. part. stb.; vagy amikor az 1. part., 2. part. stb. jelzés maga az alcím. Ez esetekben is periodikasorozat jelentkezik, s ennek megfelelően az (1.) bek.-ben foglaltak szerint kell a különböző önálló címleírásokat készíteni (ld. még 96. §, 98. §).

Pl.: BRITISH Abstracts. A. I. General, physical and inorganic chemistry.
London, Bureau of Abstracts. 30 cm.
BRITISH Abstracts. A. II. Organic chemistry.
London, Bureau of Abstracts. 30 cm.

16. §

Ha a 15. §-ban körülírt periodikasorozatba tartozó valamelyik periodikánál a lapfejen, a fedőlapon és a címlapon levő címek különböznek egymástól, akkor annak érdekében, hogy a katalógusban a periodikasorozatba tartozó periodikák címleírásai egymás mellé kerüljenek, a különböző alcímmel kiegészülő közös címről kell a címleírást készíteni, bárhol is fordul elő az a cím a periodikán (ld. még 7. § (1.), 60. §).

Pl.: IZVESZTIJA Akademii Nauk Armjanszkoi Sz[ovetszkoi] Sz[ocializációs] R[eszpubliki]. [Szerija] Biologicseszkie i szel'szkohozhajsztvennue nauki.

Erevan, Izd. Akademii Nauk Armjanszkoi SzSzR. 26 cm. [Cirillbetűs. A címlap örmény nyelven is. Cím a lapfejről.]

Magyarázat a példához: A periodika-sorozat többi tagjának címleírása a címlapról készült.

2. Alcím

17. §.

(1.) Az alcím leírása kötelező. Ha túl hosszú, rövidíteni lehet. A rövidítés jelölése a kihagyott részen: ...

(2.) Az alcím közvetlenül a cím után következik, kivéve a 26. § (3.)-ban foglalt esetet.

(3.) Ha az 5. § értelmében nemcsak az első cím, hanem az első alcím is felkutatható, a leírást ennek megfelelően kell elkészíteni. Ha azonban csak az első cím volt felkutatható és az alcím nem, viszont a leírásra kerülő (közben címváltozáson keresztülment) évfolyamnak alcíme van, akkor semmitmondó cím esetén a közönségkatalógusban ezt az alcímet lehet az első cím mellett leírni (ld. 13. §).

18. §.

Alcímről melléklapot akkor kell készíteni, ha az alcím olyan természetű, hogy a kutatók ezen is kereshetik a periodikát, továbbá olyankor, amikor nem állapítható meg pontosan, melyik a tulajdonképpeni cím, és csupán tartalmi, tipográfiai stb. szempontok figyelembevételével történik a kettéválasztás. Mindkét esetben a melléklap kiállítását az alcím rendszava első betűjének aláhúzásával kell jelezni.

Pl.: NAUCSNÜE Dokladü Vűszsej Skolü. Filozsofszkie Nauki.

BULLETIN Du Cange. — Archivum Latinitatis Medii Aevi.

19. §

Ha az alcím szorosan (szervesen) összefügg a címmel, az alcímet úgy kell tekinteni, mintha az maga is a cím része lenne (ld. 14. §, 15. §).

20. §

A 8. §-t, a 9. § (1.) bek.-t és a 9. § (2.) bek.-ének (a), (b), (d), (f) pontjait megfelelően alkalmazni kell az alcím leírásakor is.

21. §

Csupán a periodicitást kifejező és egyébre nem utaló alcímet nem kell leírni, mint pl. „hetilap”. Le kell írni azonban a periodicitáson túlmenő utalást is tartalmazó alcímet, mint pl: képes hetilap stb.

22. §

Ha a lapfej, a fedőlap és a címlap alcímei között eltérés van, az alcím változatait le kell írni, kizárólag azonban a szolgálati katalógusban a megfelelő évfolyamleírás után. Az alcím változatainak jelzése: [Alcím a fedőlapon] stb.

3. Közreadó

23. §

- (1.) A közreadó (közreadók) leírása kötelező.
- (2.) A közreadó a cím és alcím után következik (ld. még 35. §, 40. §).
- (3.) Ha a cím semmitmondó, s a közreadó neve a kifejezőbb tartalmi szempontból, akkor is a cím kerül az első helyre, és ebben az esetben az alcím a közreadó mögé kerül.

Pl.: BULLETIN. American Anthropological Association.
Menasha, Közreadó. 28 cm.

24. §

- (1.) Nem kell azonban a közreadó nevét még egyszer leírni, ha már a címben vagy alcímben szerepelt.

Pl.: TRANSACTIONS of the Connecticut Academy of Arts and Sciences.
New Haven, Közreadó. 25 cm.

- (2.) Ha nincsen kiírva a periodikán a testület neve előtt „hrsg”., „ed.” stb. a címleírásban sem kell kiírni.

25. §

Ha bibliográfiák alapján történik a címleírás, a 17. § (3.) bek.-ben foglaltakat megfelelően kell alkalmazni a közreadó testülettel kapcsolatban is.

26. §

- (1.) Minden közreadóról melléklapot kell készíteni. A melléklap kiállítását a közreadó intézmény neve kezdőbetűjének aláhúzásával kell jelezni.
- (2.) A közreadói melléklapot a szerkesztői és közreadói katalógusban kell kezelni a 2. § (1.) bek. értelmében.
- (3.) Az (1.) bek.-ben foglaltakon felül a testületi kiadványok leírásainak egy helyen való csoportosítása érdekében e kiadványokról a szakkatalógus 06 szakában is el kell helyezni egy-egy címleírást (melléklapot), és ezeket a testületek (közreadók) nevének betűrendjében kell rendezni.

(4.) A közreadót mindig az eredeti nevéen kell a melléklapon leírni, még akkor is, ha a periodika idegen nyelven jelenik meg, és így a közreadó nevét fordításban tünteti fel. A testület fordításban közölt nevééről az eredetire utalót kell készíteni.

Pl.: HUNGARIAN Olympic Gazette. Official periodical of the Hungarian Olympic Committee. — Revue Olympique Hongroise. Organe du Comité Olympique Hongrois.
Bp., Sport Magazine and Book Publ. 29 cm. [Kétnyelvű kiadás.]
Közreadó melléklapja: Magyar Olimpiai Bizottság-ról készül.

(5.) Ha a közreadó neve a periodikán poligram formájában vagy más rövidített formában szerepel, a poligramról, illetve a rövidített formáról utalót kell készíteni.

27. §

A 8. §-t és a 9. § (1.) bek.-ét valamint a 9. § (2.) bek.-ének (a), (b), (d), (f) pontjait a közreadók leírásakor is megfelelően alkalmazni kell.

4. Szerkesztő

28. §

A szerkesztők (főszerkesztő, felelős szerkesztő, szerkesztő) nevét csak a szolgálati katalógusban kell leírni.

29. §

(1.) A szerkesztő sorrendben a cím, alcím és közreadó után következik.

(2.) A címleírásban rövidítve meg kell jelölni a név előtt a szerkesztői minőséget: főszerk., fel. szerk., szerk., red., ed. stb.

(3.) A hazai periodikán egyénileg feltüntetett „főszerkesztő”-ket, „felelős szerkesztő”-ket és „szerkesztő”-ket mind le kell írni. Külföldi periodikák esetében csak két szerkesztő nevét kell visszaadni a címleírásban, míg a többit — ha van — etc. szóval kell jelezni.

Pl. ld. 102. §-nál.

30. §

(1.) Ha csak annyi szerepel a periodikán, hogy „Szerkeszti a szerkesztő bizottság”, akkor nincsen egyénileg leírható szerkesztő.

(2.) Ha a „Szerkeszti a szerkesztő bizottság” jelzése mellett fel van sorolva, hogy kik a szerkesztő bizottság tagjai, és ezek közül ki van emelve a „főszerkesztő”, „felelős szerkesztő” vagy „szerkesztő”, akkor csak ezeket a kiemelt személyeket kell a címleírásban megemlíteni a 29. §. (3.) szerint.

(3.) Ha pedig a „Szerkeszti a szerkesztő bizottság” jelzése mellett fel van sorolva, hogy kik a szerkesztő bizottság tagjai, de nincsen közülük kiemelve a „főszerkesztő”, „felelős szerkesztő” vagy „szerkesztő”, akkor hazai periodika esetén az első három, külföldi periodika esetén az első két tag nevét kell leírni, hazai periodika esetén „szerk. biz. tag” megjelölés mellett, külföldi periodika esetén ennek idegen nyelvű megfelelőjével történő megjelölés kíséretében. A többi tagot hazai periodika esetén stb., külföldi periodika esetén etc. szóval kell jelezni.

31. §

Ha bibliográfiák alapján történik az első cím leírása, a 17. § (3.) bek.-ét megfelelően kell alkalmazni a szerkesztőkkel kapcsolatban is.

32. §

(1.) A szerkesztőkről melléklapot kell készíteni. A melléklap kiállítását a szerkesztő neve első betűjének aláhúzásával kell jelezni.

(2.) A szerkesztői melléklapokat a 2. § (1.) bek. értelmében a szerkesztői és közreadói katalógusban kell kezelni.

5. Impresszum

33. §

(1.) Az impresszum adatai: a helynév, a közreadó mint kiadó, és a kiadó (esetleg nyomda).

(2.) A 8. § (1.) bek.-t, a 9. § (1.) bek.-t és a 9. § (2.) bek.-ének (a) pontját az impresszum leírásakor is megfelelően alkalmazni kell.

(3.) Ha bibliográfiák alapján történik az első cím leírása, a 17. § (3.) bek.-ét megfelelően kell alkalmazni az impresszum adatainak leírásával kapcsolatban is.

a) Helynév

34. §

(1.) A címlapon, lapfejen, fedőlapon és az impresszumban feltüntetett megjelenési helyek a közreadónak mint szellemi kiadónak, a kereskedelmi kiadónak, és a nyomdának mint technikai kiadónak a székhelyei. Ezek közül a közreadói (mint kiadói) és a kiadói helynevet az impresszumban le kell írni. A nyomdai helynevet csupán az előzőek hiányában kell leírni.

(2.) A leírás, annak érdekében, hogy a periodikán szereplő helynevek leírása összhangban történjék a megfelelő közreadó (mint kiadó) és kiadó nevek leírásával, az alábbi előírások szerint történik.

35. §

(1.) Az impresszumban csak egy közreadói (mint kiadói) székhelyet szabad leírni, és ezzel kell a helynevek leírását kezdeni.

(2.) Ezek szerint, ha több közreadó van, csak a fontossági sorrendben kiválasztott, illetve a címleírásban első helyen szereplő közreadó székhelye kerül az impresszumba.

(3.) Ha a közreadónak vagy a több közül kiválasztott közreadónak több székhelye van, a közreadó központi székhelyének nevét kell az impresszumban leírni.

36. §

(1.) Az impresszumban legfeljebb három kiadónak a székhelyét lehet leírni.

(2.) Ha háromnál több kiadói székhely van a periodikán feltüntetve (vagy három kiadói székhely van ugyan csak feltüntetve, de azokkal nem egyező közreadói

— mint kiadói — helynév is szerepel a periodikán, és ezért már csak két kiadói helynevet lehet leírni), akkor csak a fontossági sorrendben kiválasztott kiadók székhelye kerül az impresszumba.

37. §

(1.) Ha a periodika nem egy, hanem két vagy három helynevet közöl, ezeket a 34., 35. és 36. §-ok figyelembevételével kell leírni, közéjük gondolatjelet téve.

(2.) Háromnál több helynév esetében a 34., 35. és 36. §-ok figyelembevételével kell három helynevet leírni, és az utolsó leírt helynév után stb.-vel, idegen nyelvű periodika esetében etc.-val kell jelezni az elhagyott helyneveket.

(3.) A helynév hiánya esetére vonatkozó előírásokat a 44. § tartalmazza.

38. §

(1.) A helynevet alanyesetbe kell tenni latin nyelv esetén is. Ez utóbbi esetben a helységnek hivatalosan használt nevét szögletes zárójelben utána kell leírni.

(2.) Budapest helyett Bp.-et kell írni; a rövidítés után vesszőt kell tenni.

39. §

Ha bibliográfiák alapján történik az első cím leírása, a helynév leírásakor a 17. § (3.) bek.-ét megfelelően alkalmazni kell.

b) Közreadó mint kiadó

40. §

(1.) Minthogy a közreadó neve a címleírásban szerepel, ezért az impresszumban a helynevek után, vesszővel elválasztva a közreadó nevének megismétlése helyett „Közreadó” jelzést kell tenni.

Pl.: ld. 23. § (3.) bek.-nél.

(2.) Ezt a jelzést is azonban csak akkor kell alkalmazni, ha csupán a közreadó (mint kiadó) szerepel a periodikán, vagy ha a periodika megjelenési helyeként feltüntetett közreadói (mint kiadói) székhely nem egyezik a kiadó székhelyével, illetve több kiadói székhely esetén azok egyikével.

c) Kiadó (nyomda)

41. §

(1.) A kiadó nevét (a 34. § (1.) bek.-ben megjelölt esetben a nyomda nevét) a helynév után vesszővel elválasztva kell leírni akkor is, ha a helynév egyben a közreadói székhely is [40. § (2.)].

Pl.: ld. 10. §-nál.

(2.) Ha olyan közreadói székhely szerepel az impresszumban, amely nem egyezik a kiadó székhelyével, akkor a „Közreadó” után gondolatjellel elválasztva kell a kiadó nevét leírni, ami tehát párhuzamosan követi a megfelelő helynevek leírását.

Pl.: INTERNATIONAL Review of Social History.

Ed. by the International Instituut voor Sociale Geschiedenis.
Amsterdam — Assen, Közreadó — Vangorcum, 25 cm.
[Angol, francia, német nyelvű.]

(3.) Több kiadó esetén azok nevét az előző pontok figyelembevételével a megfelelő helynevekkel párhuzamosan kell leírni, azok közé gondolatjelet iktatva.

Pl.: ld. 11. § (c) pontjánál.

42. §

Ha bibliográfiák alapján történik az első cím leírása, a 17. § (3.) bekezdését és a 39. §-t alkalmazni kell a kiadónak (esetleg a nyomdának) az impresszumban történő leírásakor.

43. §

(1.) A kiadó (esetleg a nyomda) nevét mindig a legrövidebb formában kell leírni. Ha a kiadónak (esetleg a nyomdának) hivatalos rövidítése van, azt kell használni. Poligramformát azonban csak akkor szabad használni, ha az a periodikán vagy a könyvtári gyakorlatban szerepel.

(2.) A kiadó (esetleg a nyomda) leírásában a külföldi periodikák esetén a keresztnevet csak rövidítve kell leírni, míg a magyar periodika esetén a kiadó (esetleg a nyomda) nevének leírásakor a keresztnevet is teljesen ki kell írni.

(3.) A „Tsa”, „Rt”, „Ltd”, „Gmb.”, „Inc”, „Vállalat” jelzéseket el kell hagyni, ha a kiadó megnevezése így is értelmes marad.

44. §

(1.) Ha a periodikán helynév nincsen, és az erre vonatkozó megfelelő adat fel nem kutatható, ezt az impresszumban a megfelelő helyen H. n. rövidítéssel kell jelezni.

(2.) Ha sem közreadó, sem kiadó, sem nyomda nincs feltüntetve, ezt az impresszumban Ny. n. rövidítéssel kell jelezni.

(3.) Ha az előző adatok mindegyike hiányzik, ezt a hiányt H. ny. n. rövidítéssel kell jelezni.

6. Forma

45. §

A periodika alábbi formai adatait kell mindkét katalógusban közvetlenül az impresszum után leírni:

1. méret
2. sokszorosítás
3. írásmód

46. §

(1.) A periodika méreteként a magasságát kell megadni centiméterben. Megkezdett centiméter egésznek számít. Jelzése: cm. Haránt alakú periodikánál a méret elé a „har.” rövidítést kell írni.

(2.) A periodika sokszorosítás útján történt előállítását a méret után [soksz.] jelzéssel kell jelölni.

(3.) Az írásmód leírására vonatkozó rendelkezéseket a 8. § (1.) bek. tartalmazza.

B) MÁS PERIODIKÁKKAL, ILLETVE EGYÉB NYOMTATVÁNYOKKAL VALÓ KAPCSOLATOK ADATAI

47. §

Mindkét katalógusban kötelező a periodika más periodikákkal, illetve egyéb nyomtatványokkal való következő kapcsolatainak közlése, mégpedig az impresszumot követően, az alábbi sorrendben:

1. Előzmény, folytatás
2. Társlap, főlap
3. Melléklet
4. Más nyelvű kiadás
5. Beolvadt vagy kivált periodika
6. Mutató

1. Előzmény, folytatás

48. §

(1.) Az előzmény és folytatás leírásakor a következő jelzést kell alkalmazni:
Előzmény: ... Folytatás: ...

(2.) Ha az előzmény, illetve a folytatás a könyvtárban megvan, ezt a raktári jelzet feltüntetésével, és a cím rendszava kezdőbetűjének aláhúzásával kell jelezni.

Pl.: NYUGAT. A „Figyelő” új folyama. Főszerk. Ignotus. Szerk. Fenyő
Miksa és Osvát Ernő.
Bp., Nyugat. 25 cm.
Előzmény: Figyelő. P 952.

FIGYELŐ. Havi szemle. Szerk. Osvát Ernő.
Bp., Deutsch Zs. I. 23 cm.
Folytatás: Nyugat. P 50.100.

2. Társlap, főlap

49. §

(1.) A társlap és a főlap leírásakor a következő jelzést kell alkalmazni: Társlap: ..., Főlap: ...

(2.) Ha a főlap, illetve a társlap megvan a könyvtárban, meglétüket a társlap, illetve a főlap címe rendszavának első betűje aláhúzásával és a raktári szám kiírásával kell jelezni.

Pl.: ZEITSCHRIFT für Bibliothekswesen und Bibliographie. Organ des Vereins Deutscher Bibliothekare und des Vereins der Diplombibliothekare an wissenschaftlichen Bibliotheken.

Frankfurt a. M., V. Klostermann. 25 cm.

Előzmény: Nachrichten für Wissenschaftliche Bibliotheken. P 25.113.

Társlap: Bibliographische Beihefte. P 4434.

1. Jg. 1954 —

BIBLIOGRAPHISCHE Beihefte der Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie. [Címe később változott.]

Frankfurt a. M., V. Klostermann. 24 cm.

Főlap: Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie. P 25.103.

[1954—1956-ig a főlap rovata volt.]

1957 —

(3.) Ha a társlap a főlappal nem egy időben keletkezett, vagy megszűnésük nem egy időpontra esik, ezt általában nem kell feltüntetni.

3. Melléklet

50. §

A periodikáknak vannak állandó és nem állandó jellegű mellékletei.

51. §

A periodika állandó jellegű mellékleteit mindkét katalógusban le kell írni. Leírásukkor a következő jelzést kell alkalmazni: Melléklet:

52. §

Az állandó melléklet megjelenhet:

1. állandóan ugyanazon a címen
2. különböző önálló címeken

53. §

(1.) Az „állandóan ugyanazon a címen” megjelenő állandó melléklet [52. § (1.)] esetén az állandó melléklet állandó címének e helyütt való leírása a mellékletnek egyben egyedüli leírási helye a katalógusban. (ld. még 77. §.)

(2.) Az állandó melléklet állandó címéről mindkét katalógus számára melléklapot kell kiállítani, ha címe jellegzetes. A melléklet kiállítását a melléklet rendszava kezdőbetűjének aláhúzásával kell feltüntetni.

Pl.: KÖZNEVELÉS. A Magyar Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium kiadása.

Bp., Egyetemi ny. 30 cm.

Melléklet: Alsótagozati oktatás-nevelés kérdései.

A melléklet címéről készül mellékletlap.

GNOMON. Kritische Zeitschrift für die gesamte klassische Altertumswissenschaft.

Berlin, Weidmann. 25 cm.

Melléklet: Bibliographische Beilage.

A melléklet címéről nem készül mellékletlap.

54. §

(1.) A „különböző önálló címeken” megjelenő állandó mellékletek [52. § (2.)] esetében a szolgálati- és közönségkatalógusban a különböző önálló címek leírása helyett csak általánosságban kell a „Melléklet:” jelzés után szögletes zárójelben közölni, hogy a periodikának milyen természetű állandó jellegű különböző önálló című mellékletei vannak.

(2.) A „különböző önálló címeken” megjelenő állandó mellékletek két csoportra oszlanak. Egyikbe tartoznak azok a mellékletek, amelyek a periodikától olyan teljesen független és különálló, egységes könyvek, füzetek, hogy a periodikával tulajdonképpen semmiféle szorosabb kapcsolatuk nincsen (azt ki sem egészítik), kapcsolatuk egyszerűen annyi, hogy a mellékletet a periodika előfizetőinek csupán mintegy közvetíti. Az ilyen önálló címen megjelenő állandó mellékletek önálló címéről — az (1.) bek. alkalmazásával — a könyvtár alapkatalógusa számára kell leírást készíteni. Ennek megfelelően ezek a művek nem a periodika-raktárban nyernek elhelyezést.

Pl.: FILM, Színház, Muzsika.

Bp., Lapkiadó. 23 cm.

Melléklet: [Folytatólagos színdarabszövegek.]

(3.) A „különböző önálló címeken” megjelenő állandó mellékletek másik csoportjába tartoznak azok, amelyek szorosabb kapcsolatban állnak a periodikával, azt mintegy kiegészítik (pl.: szaklapok egyes számainak mellékleteiben közlik a vonatkozó aktuális rendeleteket stb.). Ez esetben az (1.) bek. értelmében általánosságban történő leírása a mellékletnek egyben egyedüli leírási helye a címleírási rendszerben, minthogy az egyes címekről címleírás nem készül. Ezeket a mellékleteket a periodika-raktárban a periodikával együtt kell kezelni.

Pl.: MŰVELŐDÉSÜGYI Közlöny. A Művelődésügyi Minisztérium hivatalos lapja.

Bp., Tankönyvkiadó 29 cm.

Előzmény: Oktatásügyi Közlöny. P 50.120.

Melléklet: [Rendeletmagyarázatok, utasítások, útmutatók a tanításhoz stb.]

1. évf. 1957 —

55. §

(1.) A periodika nem állandó jellegű önálló címen megjelenő alkalmi mellékleteit a szolgálati katalógusban kell az évfolyamleírás után röviden leírni, és a könyvtár alapkatalógusa számára a könyvekre megállapított módon kell címleírást készíteni.

(2.) Nem kell az évfolyamleírás után az önálló címen megjelenő alkalmi melléklet címét leírni abban az esetben, ha a melléklet minden szorosabb összefüggés nélkül ugyanolyan laza kapcsolatban áll a periodikával, mint amilyen az 54. § (2.) bek.-ben van leírva. Ez esetben a melléklet címleírása a könyvekre meghatározott bibliográfiai adatok megadásával kizárólag az alapkatalógusba kerül. Ennek megfelelően ezeket a műveket nem a periodika-raktárban kell elhelyezni.

4. Más nyelvű kiadás

56. §

(1.) A periodika más nyelvű kiadásának leírásakor a következő jelzést kell alkalmazni: Más nyelvű kiadás:...

(2.) Ha e más nyelvű kiadás megvan a könyvtárban, ezt a más nyelvű cím

rendszava első betűjének aláhúzásával és a más nyelvű periodika helyrajzi számának kiírásával kell jelezni.

Pl.: NOUVELLE Hongrie. Revue mensuelle du Sud-Est Européen.

Bp., Antiqua. 29 cm.

Főlap: Új Magyarország. P 2r 360.

Más nyelvű kiadás: New Hungary. P 4r 1135.

Novaja Vengrija. P 4r 1134.

(3.) Több nyelven megjelenő periodika esetén a könyvtárban meg nem levő nyelvű periodikáról (megfelelő kiegészítő szöveggel) utalást kell készíteni melléklap formájában a meglevőre.

Pl.: REVIEW of Hungarian Legislation [francia nyelvű változata:]

REVUE de la Législation Hongroise. P 51.304.

5. Beolvadt és kivált periodika

57. §

(1.) A periodikába beolvadt és a periodikából kivált periodikát — akár címváltozással kapcsolatban, akár anélkül történt a kiválás, illetve beolvadás — a beolvadás és kiválás időpontjának feltüntetésével kell leírni mindkét katalógusban. Ha a beolvadt, illetve kivált periodika megvan a könyvtárban, ezt e periodika rendszava első betűjének aláhúzásával és jelzetének feltüntetésével kell jelezni.

(2.) A beolvadt, illetve kivált periodika leírásakor a következő jelzést kell alkalmazni:

Beolvadt [... évf.-ba];,

Kivált [... évf.-ból];.

Pl.: JOURNAL of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland,
The — —.

London, John W. Parker. 23 cm.

Előzmény: Transactions of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland.

Beolvadt [1919. évf.-ba]: Proceedings of the Society of Biblical Archaeology. Mfp 49.

6. Mutató

58. §

(1.) A több évfolyamhoz készült összefoglaló mutatók összevont formában történő feltüntetések a következő jelzést kell alkalmazni: Mutató:.

Pl.: ld. 93. §-nál.

(2.) A több évfolyamhoz készült összefoglaló önálló mutatókról — akár a periodika címén, akár önálló címen jelentek meg — az (1.)-ben foglaltakon felül, mint önálló művekről a könyvekre vonatkozó előírások szerint címleírást kell készíteni mindkét katalógus számára. Abban az esetben, amikor nem a periodika címén jelenik meg az összefoglaló mutató, a mutató címe elé kell helyezni leírásakor a periodika címét, hogy a mutató címleírása a katalógusban a periodika címleírása mellé kerüljön beosztásra. Ez esetben az összefoglaló mutató címről melléklapot kell készíteni.

Pl.: [TERMÉSZETTUDOMÁNYI Közlöny.] *Névjegyzék és tárgymutató*
a M[agyar] K[irályi] Természettudományi Társulat folyóirataihoz
1841-től 1941-ig. Készítette: Andorkó Kálmán.
Bp., 1943. Természettudományi Társ. 618 l. 25 cm.

(3.) Ha az összefoglaló tartalommutató nem önálló kötetben jelent meg, az (1.) bek. szerinti regisztrálás során is és a szolgálati katalógusban az állomány részletezése során is jelezni kell, hogy az összefoglaló tartalommutató melyik kötet része [84. § (2.)].

C) KÜLÖNLEGES ADATOK

59. §

A szolgálati katalógusban a periodika más periodikákkal, illetve egyéb nyomtatványokkal való kapcsolatainak leírása után szögletes zárójelben, alábbi sorrendben, a periodika következő különleges adatait kell közölni:

1. Címváltozatokkal kapcsolatos adatok
2. Részcím
3. Különleges kötetszámozással és sorszámozással kapcsolatos adatok
4. Egyéb különleges adatok

1. Címváltozatokkal kapcsolatos adatok

60. §

Ha az első címleírás alkalmával a lapfej, a fedőlap és címlap címei között eltérés van, vagyis címváltozat forog fenn, akkor a 7. § (1.) bek.-ben foglalt rendelkezéseken kívül a szolgálati katalógusban az 59. § előírásainak figyelembevételével jelezni kell, hogy a címleírás élére tett cím a periodika lapfejről fedőlapjáról vagy címlapjáról készült (ld. még 4. §, 16. §).

Pl.: ld. 16. §-nál.

2. Részcím

61. §

(1.) Ha a periodika évfolyamainak minden kötete vagy száma részcímes, az egyes részcímek leírása helyett az 59. § előírásainak figyelembevételével csupán általánosságban kell a szolgálati katalógusban jelezni, hogy a periodika részcímes. Ez esetben tehát az egyes rész cím leírása a periodika leírásában nem szerepel. A részcímes kötetekről és számokról azonban a könyvtár alapkatalógusa számára címleírást kell készíteni.

(2.) Ha a periodikának csak valamelyik száma vagy kötete részcímes, a rész címet a szolgálati katalógusban az évfolyamleírás után le kell írni, és ezenfelül kell a rész címes számról a könyvtár alapkatalógusa számára címleírást készíteni. A rész cím jelzése: [1. sz. rész címe:], [1. köt. rész címe:] stb.

Pl.: ARCHIV Orientální. Journal of the Czechoslovak Institute, Prague. —...
Praha, Közreadó. 25 cm. [Több nyelvű.]
20. vol. 1952. 1—4. no. 665 l. 54 t. tm. [Rész cím:] Diatribae... Lexa.

3. Különleges kötetszámozással és sorszámozással kapcsolatos adatok

62. §

Ha a periodika kötetszámozása vagy sorszámozása különleges, akár azért, mert nem követi hézagmentesen a számsort, akárt azért, mert kívülről vette a számozást, ezt a szolgálati katalógusban az 59. § előírásainak figyelembevételével jelezni kell [66. §, 71. § (3—5.)].

4. Egyéb különleges adatok

63. §

(1.) Itt kell közölni az 59. § előírásainak figyelembevételével mindazokat a — bármely időpontban keletkezett — különleges adatait a periodikának, amelyeknek címléirási rendszerünkben nincsen külön helye. (Ilyenek a periodika történetére, beosztására vonatkozó jelentős adatok leírása; a periodikában levő bibliográfiák feltüntetése stb.)

Pl.: ld. 93. §-nál.

(2.) A szolgálati katalógus céduláján az első évfolyam helye előtt hat sort kell kihagyni az utólag felmerülő, B és C fejezetekbe tartozó adatok bejegyzése számára.

D) AZ ÁLLOMÁNY ADATAI

I. Az állomány adatai a szolgálati katalógusban

64. §

(1.) A szolgálati katalógusban minden egyes évfolyamot külön kell leírni összes adatainak pontos és részletes feltüntetésével az alábbi sorrendben:

1. Évfolyam, kötet
2. Év
3. Sorszám
4. Lapszám
5. Táblák, függelékek
6. Tartalommutató

1. Évfolyam, kötet

65. §

(1.) A részletes évfolyamleírás elejére az évfolyam számát és (lehetőleg rövidített alakban) az évfolyamjelzést (évf., Jg. stb.) kell tenni. A leggyakrabban előforduló évfolyamjelzések: aarg., année, anno, évf., god, Jahr, Jg., roc., rok, vuos, year stb.

(2.) Ha az évfolyamszám fel van tüntetve, és csak az évfolyamjelzés hiányzik, az évfolyamjelzést szögletes zárójelben a periodika nyelvének megfelelően a szám után fel lehet tüntetni, különösen akkor, ha későbbi évfolyamon szerepel.

Pl.: 1. [évf.]

(3.) Ha sem évfolyamszám, sem évfolyamjelzés nincs feltüntetve, viszont kötetszám és kötetjelzés van a periodikán, a kötetszám és (lehetőleg rövidített formában) a kötetjelzés kerül a sor elejére. A leggyakrabban előforduló kötetjelzések: Bd., deel, kn., köt., tom, tome, tomo, vol. stb. [még 71. § (5.), 78. § (2.).]

(4.) A (2.) bek.-t megfelelően kell alkalmazni a kötetjelzéssel kapcsolatban is.

(5.) Ha az első évfolyamon sem évfolyamszám, sem évfolyamjelzés (évf., Jg. stb.) nincsen, kötetszám és kötetjelzés (Bd., vol. stb.) sincsen kitéve, de a periodika későbbi évfolyamain már szerepel, a megfelelő évfolyamszámot és évfolyamjelzést (vagy kötetszámot és kötetjelzést) szögletes zárójelben fel lehet tüntetni a hiányzó helyeken.

(6.) Ha évfolyamszámozás és kötetszámozás együtt szerepel a periodika egyes évfolyamain, mindkettőt fel kell tüntetni, és első helyre kell írni az évfolyam számát, valamint az évfolyamjelzést, melléje az évet s utána a kötetszámot és a kötetjelzést.

Pl.: ANTIQUITÉ Classique. L'— —.

Louvain, Impr. M. Istas. 24 cm.

1. année 1932. 1. tome...

2. année 1933. 2. tome...

66. §

(1.) Ha a kötetszámozás különleges rendszer szerint történik, és főként ha nem ad hézagmentes számsort, ezt a megjegyzések részére fenntartott helyen fel kell tüntetni (ld. 62. §).

Pl.: UCSENŪE Zapiszki. Beloruszskij Goszudarsztvennŭj Universzitet

im. V. I. Lenina. Szerija juridicseszkaja.

Minszk, Izd. Belgoszuniversziteta. 22 cm. [Cirillbetűs.]

[Kötetei nem folyamatos számozással jelennek meg, minthogy a kötetszámozás nem kezdődik az egyes periodika-sorozatokon belül, hanem az egész periodika-sorozaton végigmenő.]

31. vol. 1957. 178,2 l.

34. vol. 1957. 195,2 l.

(2.) Ha az (1.) bekezdés alkalmazása az egész periodika-sorozaton végigmenő számozás következtében vált szükségessé, és az egész periodika-sorozat megvan a könyvtárban, az egész periodika-sorozatról rövidített gyűjtőlapot kell készíteni, hogy a hiányokat meg lehessen állapítani.

(3.) Ha a periodika valamilyen más sorozatba is tartozik, és annak a sorozatnak is van kötetszámozása, ezt a periodika saját kötetszámozása mellett második kötet-számozásként fel kell tüntetni.

(4.) Ha az évfolyamszámozással ellátott periodika egy évfolyamában több kötet (Band, tom. stb.) van, és így az évfolyamszámozáson belül több kötetszámozás is van, az évfolyamszámot, évfolyamjelzést és évet csak a változáskor kell kiírni, hogy az évfolyamszám, évfolyamjelzés és év szembetűnően kiugorjék.

Pl.: REVUE Historique.

Paris, Bailliére. 25 cm.

77. année 1953. 209. tome...

210. tome...

78. année 1954. 211. tome...

212. tome...

67. §

Ha a periodikán „Új Folyam”, „N. Ser.”, „Neue Folge” stb. jelzés is van, esetleg számozással egybekapcsolva, mint „2. folyam”, „3. Folge” stb., akkor ezt a jelzést kell előre venni. Ezen jelzést is azonban csak a változáskor kell kiírni. A leggyakrabban előforduló jelzések: Új folyam, Neue Folge, New ser., Nuova Ser., Nouv. ser., Nov. szer.

Pl.: MAGYAR Könyvszemle. ...
Bp., MTA Könyvkiadó H. 25 cm.

16. évf. 1891 ...

Új folyam 1. köt. 1892/1893. ...

Pl.: RINASCITA, La— —. Rivista del Centro Nazionale di Studi sul Rinascimento. Dir. Giovanni Papini.

Firenze, L'Arte della Stampa. 25 cm.

2. ser. 1. anno 1950. 1—4. no. 368 l. [Cím:]

RINASCIMENTO.

68. §

Ha az új folyamkezdés és így az új évfolyam vagy kötetjelzés mellett a periodika külön megtartja az alapítás évétől a folyamatos kötetszámozást, a sorrend a következő: 1. új folyamkezdés jelölése, 2. új évfolyam- vagy kötetszámozás, 3. az új folyamot figyelmen kívül hagyó folyamatos évfolyam- vagy kötetszámozás, kerek zárójelbe helyezve.

Pl.: ANNALEN der Physik.
Halle, Renger. 22 cm.

5. Folge 1. (393. Bd.) 1929. ...

2. Év

69. §

(1.) Az évszámot az évfolyamjelzés vagy a kötetjelzés megelőzi. Ha évfolyamjelzés és kötetjelzés egyaránt van, e kettő közé kell írni az évszámot. Ha a periodikának csak sorszáma van (vagy esetleg ezt is nélkülözi), az évfolyamleírás az évszámmal kezdődik.

Pl.: 2. évf. 1956. 2. köt.
2. évf. 1956.
2. köt. 1956.
1957. 1—4. sz.

(2.) A naptári évvel egybe nem eső évfolyamok esetén az éveket egymástól törtvonallal elválasztva teljesen ki kell írni.

Pl.: 1956/1957.

(3.) Ha egy periodika egy naptári évben jelenik meg, de címlapja a következő évet tünteti fel, nem tekinthető a periodika átmenő évfolyamúnak, minthogy az egyes számok nem a címlapon feltüntetett évben, hanem az előző évben jelentek meg, és arra az évre is vonatkoztak; tehát a periodika egyes számain levő évszám egyben a megjelenési évet és a tárgyévet is jelenti [(6.)].

(4.) A naptári évvel egybe nem eső évfolyamok esetén a címlap ugyancsak nem irányadó, ha a címlap csak egy naptári évet tüntet fel.

(5.) Ha azonban nem a címlapot nyomták más évben, hanem maga a meghatározott évre (tárgyévre) szóló kötet, évkönyv került más évben kiadásra, s ezt a periodika is jelzi, a kiadás évét (megjelenési évet) a tárgyév jelzése után kerek zárójelben kell feltüntetni.

Pl.: ARCHIVES d'Histoire Doctrinale et Littéraire du Moyen Age.

Dirigées par Et[ienne] Gilson, G[abriel] Thery.
Paris, J. Vrin. 24 cm.

27. année 1952. (1953.) 19. tome 368 l.

YEAR's Work in Modern Language Studies, The ___. Ed. for the Modern
Humanities Research Association by S. C. Aston.

London, Cambridge University Press. 22 cm.

16. vol. 1954. (1955.) 519 l.

(6.) Azt a rendellenességet, hogy a címlapon feltüntetett év nem felel meg sem a megjelenési évnek, sem a tárgyévnek, a szolgálati katalógusban a megjegyzések között fel kell tüntetni.

3. Sorszám

70. §

(1.) A sorszám leírásakor a szám megelőzi a sorszámjelzést. A számokat összevontan kell leírni.

(2.) Ha csak a sorszám van kiírva, és a sorszámjelzés hiányzik, a periodika nyelvének megfelelően ki lehet írni szögletes zárójelben a sorszámjelzést is, különösen akkor, ha későbbi évfolyamon szerepel.

Pl.: 1. évf. 1957. 1—4. [sz.]

(3.) A leggyakrabban előforduló sorszámjelzések: čís., fasc., füz., H., no., sz., vü., zesz.

71. §

(1.) A sorszámozást a számon kívül a jelzésével (füzet, szám, numero stb.) együtt minden esetben fel kell tüntetni, akár újra kezdődik a sorszámozás évfolyamonként, akár végighalad az összes évfolyamon. Ha mind a kétféle sorszámozás szerepel a periodikán, mind a kétféle számozást le kell írni, előrevéve az évfolyamon belüli sorszámozást, és utána helyezve kerek zárójelben az egész periodikán végighaladó folyamatos sorszámozást.

(2.) Általános szabály, hogy bármilyen sorszámozás és jelzés is található a periodikán, azt mind le kell írni az előző pontban foglaltak figyelembevételével.

(3.) Ha tehát a periodika valamilyen más sorozatba is tartozik, s annak a sorozatnak is van számozása (vagy csak annak van számozása), az ilyen külső sorozatszámot is fel kell tüntetni az évfolyamleírásban, éspedig ha a periodikának saját sorszáma van, e mellett második sorszámként. Ugyanakkor a szolgálati katalógusban a megjegyzésre fenntartott helyen közölni kell, hogy a periodika még milyen sorozatba tartozik, és hogy annak a sorszámozása is (vagy csak annak számozása) szerepel a címleírásban (ld. 62. §).

(4.) A szolgálati katalógusban a 62. § alapján általában fel kell tüntetni a sorszámozásra vonatkozó minden olyan különleges esetet, amely a kötetszámozásra vonatkozóan a 66. § (1.), (2.) (3.) bek.-ben van leírva.

(5.) Az előző (3.), (4.) bek.-ben körülírt esetben gyakran a sorszámmjelzés csak formailag az, lényegében a kötetjelzés szerepét tölti be, s így a 66. § (1.) bek. vonatkozik rá. Ennek megfelelően ebben az esetben a kötetjelzés helyére is kell írni a sorszámmjelzést [78. § (2.)].

Pl.: ITALIA Bibliographica. Repertorio delle opere di bibliografia e delle notizie bibliografiche apparse in opere o in periodici stampati in Italia. Di Giuseppe Sergio Martini. 2. ed. migliorata.

Firenze, Sansoni. 16 cm.

[A periodika az Amor di Libro-sorozatba tartozik és annak kötet-számozását viseli.]

12. no. 1952. (1953.)...

15. no. 1953. (1954.)...

72. §

Ha a periodika számmjelzésként a hónapmegjelölést használja: január, február stb., akkor azt összesítve kell az évfolyamleírásba leírni a sorszámmhoz hasonlóan: jan.—dec.

73. §

A külön számot (külön kiadást, rendkívüli számot) a folyószám után kell leírni. Jelzése: ksz. Idegen nyelvű „külön szám” jelzése esetében a megfelelő idegen nyelvű rövidítést kell leírni.

Pl.: 1. évf. 1957. 1—12. sz.,

2. évf. 1958. 1—12. sz., 1 ksz.

74. §

Ha valamelyik évfolyamban kevesebb szám jelent meg, mint amennyi szokott, külön kell jelezni az évfolyamleírás végén, hogy az évfolyam teljes. Jelzése: [Teljes.]

Pl.: 1. évf. 1956. 1—12. sz. 144 l.

2. évf. 1957. 1— 4. sz. 48 l. [Teljes.]

75. §

Az egyes számok hiányát fel kell tüntetni az ennek megfelelő lapszám hiányával együtt az évfolyamleírás után; kurrens periodikák esetében csak ideiglenes bejegyzés formájában. Ezt a szabályt a 72. § esetében is alkalmazni kell.

Pl.: 1. évf. 1956. 1—12. sz. [Hiány: 5—6. sz. 97—144. l.]

76. §

Ha a periodika tételszámokkal ellátott referáló vagy szabvány jellegű, a közölt referátumok tételszámait le kell írni a lapszám adata előtt a következő megjelöléssel: [Tartalma:].

Pl.: MARQUES Internationales, Les— —.

Berne, Imprimerie Coopérative. 31 cm.

16. année 1908. 180—191. no. [Tartalma:] 6549—7456 Marques no., 219—348 l. tm. [Teljes.]

77. §

(1.) Ha az állandó, mindig ugyanazon a címen megjelenő melléklet sorszámozással, és pedig akár önálló sorszámozással, akár a periodika sorszámozásával van ellátva, ezeket a sorszámozásokat az évfolyamleírás után ugyanazon szabályok szerint kell leírni, mint amelyek az évfolyamleírásban felveendő sorszámozásokra általában vonatkoznak.

(2.) Ha a melléklet számozása nem az egyszerű számsornak megfelelő, az évfolyamleírás után a mellékletnek csak a hiányzó számát kell feltüntetni, míg a rendszert, amely szerint számozva van, a szolgálati katalógusban a melléklet leírása után kell jelezni [53. § (1.)].

4. Lapszám

78. §

(1.) Lapszámozást csak akkor kell feltüntetni, ha az egész évfolyamon vagy köteten végigfut.

(2.) Az (1.) bek.-ben foglalt szabály alól kivételek azok a nem folyóiratszerű periodikák, amelyeknek egyes számai tartalmilag külön egységet, mintegy önálló kötetet alkotnak. Ez esetben az egyes számokat úgy kell leírni, mintha azok valóban külön-külön egy-egy kötetet alkotnának, akkor is, ha egy évben több ilyen szám jelenik meg [még. 71. § (5.)].

Pl.: MISCELLANEOUS Publications. University of Michigan, Museum of Zoology.

Ann Arbor, Közreadó. 26 cm.

3. no. 1918. 24 l.

4. no. 1918. 14 l.

79. §

(1.) A lapszám megelőzi a lapjelzést.

(2.) A lap jelzése: l., bármilyen nyelvű is a periodika.

(3.) Hasábszámozás esetén a hasábok száma után h. jel kerül az l. helyére.

80. §

(1.) Ha római lapszámozással ellátott oldalak is vannak, azokat — ha 4 oldalnál többet tesznek ki — az eredeti számozással kell feltüntetni, és a római és arab jelzésű lapszámozásokat abban a sorrendben kell leírni, ahogy azok a periodikán következnek.

Pl.: XV, 186 l.

(2.) Ha a lapszámozás jelzése a szokványostól eltérő, a megfelelő átírási szabályt kell a leírásban alkalmazni.

Pl.: lvii helyett: LVII.

(3.) Ha a lapszámozás évfolyamokon halad keresztül, és így az egyes évfolyamok nem 1-es lapszámmal kezdődnek, a 74. §-ban körülírt módon kell jelezni, hogy az ilyen évfolyam teljes.

Pl.: Ld. 76. §-nál.

81. §

Abban az esetben, ha olyan részei vannak a periodika egyes számainak, melyeknek saját folytatólagos számozásuk van, az egyes részek összeadott lapszámát olyan sorrendben kell leírni, ahogyan azok a periodikában következnek.

5. Táblák, függelékek

82. §

(1.) A periodikába bekötött képeket, táblákat, táblázatokat — ha a periodika lapszámozásába beszámítva nincsenek — meg kell számolni, és számukat a lapszám jelzés után t (tábla) hozzáadásával kell leírni.

Pl.: 416 l. 5 t.

(2.) Az önálló táblán közölt térképet, a tábláktól elkülönítve, térk. rövidítéssel kell leírni.

Pl.: 456 l. 6 t. 1 térk.

(3.) Ha a táblák, térképek nincsenek a periodikába bekötve, hanem tasakkal vagy szalaggal a fedőlaphoz vannak erősítve, ezt külön is fel kell tüntetni a megfelelő leírás végén. Ezeknek a függelékeknek jelzésére: [tasakban] megjelölést kell alkalmazni a függelék leírása után.

Pl.: 456 l. 5 t. 1 térk. 1 térk. [tasakban].

83. §

A táblák és térképek számozásakor „leveleket” és nem ábrákat vagy oldalakat kell számolni. A táblák és térképek esetleges önálló számozását nem kell figyelembe venni.

6. Tartalommutató

84. §

(1.) A periodika éves tartalommutatóját, valamint a tárgymutatót mint az évfolyamleírás utolsó adatát kell leírni. Jelzése: tm., illetve a tárgymutató megfelelő nyelvű elnevezése.

(2.) A több évet összefoglaló tartalommutatót az évfolyamleírás utolsó adataként csak abban az esetben kell feltüntetni, ha az nem önállóan jelent meg, hanem az évfolyam részeként [még 58. § (3.)].

(3.) Az önállóan megjelenő összefoglaló mutatók címleírása az 58. § (1.), (2.) rendelkezései szerint történik.

II. Az állomány adatai a közönségkatalógusban

85. §

(1.) A közönségkatalógusban csak összefoglaló állományadatokat kell közölni.

(2.) Az állományadat a címleírás végén — lehetőség szerint egy sor kihagyásával — kerül leírásra.

86. §

A folyamatosan járó periodikák esetén a kezdő évfolyam leírása után kötőjelet kell tenni, ezzel a „nyitvahagyással” jelezve a folyamatosságot.

Pl.: 1. köt. 1959—

87. §

Ha a periodika már nem jár vagy megszűnt, a könyvtárban meglevő első és utolsó évfolyam adatai közé kötőjelet kell tenni.

Pl.: 1. köt. 1953— 4. köt. 1956.

88. §

Ha a periodikának csak egy évfolyama vagy kötete van meg, az évfolyam vagy kötet leírása után pontot kell tenni.

Pl.: 1. köt. 1953.

89. §

Az évfolyam-, kötet- és száriaváltozatok esetén a sorrend ugyanaz, mint a szolgálati katalógusban (ld. 65—69. §).

90. §

(1.) Összefüggően hiányzó egy-két közbülső évfolyam vagy kötet hiánya esetén a kiesést megelőző időszakot úgy kell leírni, mintha az lezárult volna (ld. 87. §) és a hiányt követő évet mint új kezdő évet kell feltüntetni (ld. 86. §).

Pl.: 1. köt. 1953 — 3. köt. 1955
6. köt. 1958 —

(2.) Ha azonban nem egy-két összefüggő évfolyam, illetve kötet hiányzik, hanem gyakori egy-egy évfolyam, kötet vagy szám kiesése, akkor elegendő a 86., 87. §-ok szerinti leírás után a hiányosságot szögletes zárójelben általánosságban jelezni. Jelzése: [Hiányos].

Pl.: 1. köt. 1920 — 9. köt. 1928. [Hiányos].

E) VÁLTOZÁSOKKAL KAPCSOLATOS ADATOK

I. A változások adatai a szolgálati katalógusban

91. §

A szolgálati katalógusban a következő adatváltozásokat kell közölni az alábbi sorrendben:

1. Címváltozás
2. Alcímváltozás
3. Közreadóváltozás
4. Szerkesztőváltozás
5. Kiadó és helyének változása
6. Forma változása
7. Egyéb adatváltozás

92. §

Ha az előző § 1—5. pontjába foglalt változás nem az évfolyam első számával kezdődik, a változás leírását megelőzően szögletes zárójelben pontosan fel kell tüntetni, melyik számtól történik a változás.

1. Címváltozás

93. §

A címváltozást a változás beálltának megfelelő évfolyamleírás után kell leírni. Jelzése: [Cím:], [Cím 6. sz.-:] stb.

Pl.: TERMÉSZETTUDOMÁNYI Közlöny. Havi folyóirat közérdekű ismeretek terjesztésére. Kiadja a K[irályi] M[agyar] Természettudományi Társulat. Szerk. Szily Kálmán.

Pest, Közreadó. 27 cm.

Előzmény: A Királyi Magyar Természettudományi Társulat Közlönye. P 20,227

Társlap: Pótfüzetek a Természettudományi Közlönyhöz. P 50,054. Mutató: 1869—1941.

[1945-ben szünetelt. 1949—1956-ig a magasabb évfolyamszámokba az előzmények évfolyamszáma is bele van számítva.]

1. [77.] évf. 1946. 1—12. sz. 188 l. 1 t. tm. [Cím:]

TERMÉSZETTUDOMÁNY.

[Alcím:] A Magyar Természettudományi Társulat közlönye. ...

Új sor. [80.] 108. évf. 1949. 1—12. sz. 767 l. tm. [Cím:]

TERMÉSZET és Technika.

[Alcím:] Természettudományi közlöny. ...

94. §

(1.) Az új címről melléklapot kell készíteni.

(2.) Az új cím rendszavát az évfolyamleírásban verzális írással kell írni, ezenfelül a cím rendszavát alá kell húzni, és a címleírás felett és alatt egy-egy sort ki kell hagyni, hogy ezáltal is szembeötlően és szemléltetően kitűnjék a címleírásból, hogy magának a periodika címének változásáról van szó.

Pl.: ld. 93. §-nál.

95. §

(1.) A címváltozás leírásakor a címleírásra vonatkozó szabályokat megfelelően kell alkalmazni (ld. 4—16. §).

(2.) Ha tehát egy későbbi évfolyam idegen nyelvű, teljesen önálló címlapot is kap, vagy a régi helyére új, idegen nyelvű, teljesen önálló címlap kerül, ezt a változást a szabályzat 12. §-a értelmében kell leírni. Ha pedig a címlapon, akár a lapfejen, akár a fedőlapon levő különböző címek közül valamelyik megváltozott (és ezzel nem a periodika címe változott meg), a 7. § értelmében kell eljárni.

96. §

Nem tekinthető címváltozásnak, ha egy új címmel egyidejűleg az évfolyamjelzések vagy kötetjelzések új számozással kezdődnek. Ez esetben a régi megszűnése mellett új periodika keletkezett, melynek címleírásakor a 48. és 113. §-okat is alkalmazni kell. Kivétel csupán az az eset, amikor az új kötetszámozás mellett „Új folyam” jelzés is van, ami kifejezetten mutatja, hogy az új cím és az új számozás ellenére is megmarad a régi periodika keretében.

Pl.: 67. §-nál.

97. §

Viszont címváltozás nélkül is új periodika keletkezik, ha a periodika típusváltással (pl. képes hetilapból napilappá alakul) és új évfolyamszámozással adja tudtul a tartalmi változást. Ez esetben is az előző § értelmében kell eljárni.

Pl.: NÉPHADSEREG. A honvédség központi hetilapja. Kiadja a Honvédelmi Minisztérium. Fel. szerk. Sági Pál.

Bp., Athenaeum. 46 cm.

Folytatás: Néphadsereg. P 2r 398.

3. évf. 1950. 1—45. sz. [Teljes.] [Szerk. 42. sz. —:] Hajduska István.

[Megszűnt.]

NÉPHADSEREG. A Honvédelmi Minisztérium központi lapja.

Fel. szerk. Hajduska István.

Bp., Honvéd Sajtó és Lapkiadó. 46 cm.

Előzmény: Néphadsereg. P. 2r 373.

Társlap: Szabad Hazánk. P 2r 402.

1. évf. 1950.

98. §

Nemcsak címváltozás történik akkor, amikor egy periodika címváltozásakor egy rész vagy egyes részek kiválnak és önállósulnak. Ilyen esetben a címleíró állapítja meg, hogy melyik részt kell a „törzs” folytatásának tekinteni, míg a többi kivált részt vagy részeket külön-külön számon, új, önálló periodikaként kell kezelni, akkor is, ha az évfolyamszámozást a kivált rész nem kezdi újra. Azt a periodikát, amelyből kivált, „előzmény”-nek kell tekinteni (ld. még 14. §, 15. §, 16. §).

Pl.: VESZTNİK Moszkovszkogo Universziteta. Naucsnyj zszurnal. Szerija matematiki, mehaniki, asztronomii, fiziki, himii. Prodszed. redkoll. P. P. Parenago.

Moszkva, Közreadó. 26 cm. [Cirillbetűs.]

Kivált [1960. évf.-ból]: Vesztnik Moszkovszkogo Universziteta.

Naucsnyj zszurnal. 2. szerija. Himija. P 10. 925

Vesztnik Moszkovszkogo Universziteta.

Naucsnyj zszurnal. 3. szerija. Fizika, asztronomija. P 10.926.

14. god 1959. 1—6.

15. god 1960. 1. [Alcím:] Naucsnyj zszurnal. 1. szerija.

Matematika, mehanika.

VESZTNİK Moszkovszkogo Universziteta. Naucsnyj zszurnal. 2. szerija. Himija.

Moszkva, Közreadó. 26 cm. [Cirillbetűs.]

Előzmény: Vesztnik Moszkovszkogo Universziteta. Naucsnyj zszurnal. Szerija matematiki, mehaniki, asztronomii, fiziki, himii. P 10.596.

15. god 1960. 1.

99. §

Általános szabály, ha a periodika címváltozása a periodika valamelyik részének kiválásával vagy más periodikarész beolvadásával jár, ezt a címleírásban az 57. § rendelkezéseinek megfelelően kell leírni.

2. Alcímváltozás

100. §

Az alcímváltozást az után az évfolyamleírás után kell leírni, amelyben a változás bekövetkezett. Az alcímváltozás leírásában az alcím leírására vonatkozó szabályokat megfelelően kell alkalmazni (ld. 17. §—22. §). A változás jelzése: [Alcím 5. sz.-:] stb.

3. Közreadóváltozás

101. §

(1.) A közreadó változását az új közreadó székhelyével együtt a változás beálltának megfelelő évfolyamleírás után kell leírni. Ha az előző közreadó továbbra is megmarad közreadónak, és mellé kerül egy új közreadó, ezt „még” szóval kell jelezni. A változás jelzése: [Közreadó:], [Közreadó még:], [Közreadó 6. sz.-:] stb.

(2.) A közreadóváltozáskor a közreadó leírására vonatkozó általános szabályokat megfelelően kell alkalmazni (ld. 23. §—27. §).

4. Szerkesztőváltozás

102. §

(1.) A periodika új szerkesztőit a megfelelő évfolyamleírás után fel kell tüntetni. A csupán a szerkesztő minőségében történő változást figyelmen kívül kell hagyni.

(2.) Ha a régi szerkesztő marad, és melléje új szerkesztő kerül, ezt a „még” szóval kell jelezni. A változás jelzése: [Szerk.:], [Szerk. még:], [Szerk. 4. sz.-:] stb.

(3.) A szerkesztőváltozáskor a szerkesztőkre vonatkozó szabályokat megfelelően kell alkalmazni (ld. 28. §—32. §).

Pl.: HISTORIA. Zeitschrift für Alte Geschichte. Revue d'histoire ancienne.
Journal of ancient history. Rivista di storia antica. Hrsg. von
Gerold Walser und Karl Strohecker.
Baden-Baden, Verl. für Kunst und Wissenschaft. 25 cm. [A mű
négy nyelvű.]

2. Bd. 1953/1954. 1—4. H. 500 l. tm.

[Szerk. még:] Hermann Bengtson.

[Kiadó és h.:] Wiesbaden, Steiner Verl.

5. A kiadó és helyének változása

103. §

(1.) Ha a periodika kiadója megváltozott, az új kiadót a megfelelő évfolyamleírás után le kell írni. Ha a kiadó székhelye is megváltozott, ezt külön is fel kell tüntetni. A változás jelzése: [Kiadó:], [Kiadó és h.:], [Kiadó 4. sz.-:] stb.

(2.) A kiadváltozás leírásakor a kiadó és a hely leírására vonatkozó szabályokat megfelelően kell alkalmazni (34. §—44. §).

Pl.: ld. 102. §-nál.

6. Forma változása

104. §

(1.) Nagyobb méretváltozás esetén, amikor a periodika egyik nagyságrendből a másikba kerül át, a változást fel kell tüntetni az eredeti méret leírásánál.

(2.) A változás jelzése: [utóbb 30 cm] stb., ha a méretváltozás leírása közvetlenül az eredeti méretleírás után történik. Ha nincs hely közvetlenül az eredeti méretleírás után, jelzése: [Méret utóbb 30 cm.] stb.

(3.) A méretváltozás leírásakor a méretleírásra vonatkozó szabályokat (46. § (1.)) megfelelően alkalmazni kell.

(4.) Ha a periodika előállítása később sokszorosítás útján történik, ezt a változást a 46. § (2.) alapján kell leírni.

(5.) A periodika írásmódjában beállott változás leírásakor a 46. § (3.) és a 8. § (1.) alapján kell eljárni.

7. Egyéb változások

105. §

(1.) Az eddig leírt (1—6) változásokon felül még az alábbi változásokat kell a szolgálati katalógusban leírni:

1. A periodika újabb kapcsolatai más művekkel (társlap, főlapp, melléklet stb.)

2. A periodika új idegen nyelvű szövege

(2.) Az (1.) 1. pont esetén a 47. §—58. §-okat, az (1.) 2. pont esetén a 11. §—12. §-okat kell alkalmazni.

II. A változások adatai a közönségkatalógusban

106. §

A közönségkatalógusban leírásra kerülő adatváltozások a következők:

1. Címváltozás (esetleg alcímváltozás formájában)

2. Közreadóváltozás

3. Egyéb változások

1. Címváltozás

107. §

(1.) A közönségkatalógusban a címváltozást — a periodika későbbi címeit — le kell írni a címléírás mögé helyezett külön kartonlapon.

(2.) A periodika későbbi címeit tartalmazó külön kartonlap a periodika címével kezdődik, és utána folytatólagosan a következő jelzést kell tenni:

[Későbbi címei:]

(3.) A későbbi címeket változásuk sorrendjében egymás után kell írni; minden egyes cím után folytatólagosan jelezni kell, hogy a címváltozás mikor következett be. Jelzése: [6. évf. 1936—] stb.

Pl.: TERMÉSZETTUDOMÁNYI Közlöny [későbbi címei:]
TERMÉSZETTUDOMÁNY. [1. [77.] évf. 1946—]
TERMÉSZET és Technika. [Új sor. [80.] 108. évf. 1949 —]
TERMÉSZET és Társadalom. [[85.] 113. évf. 1954 —]
TERMÉSZETTUDOMÁNYI Közlöny. [1. (88.) évf. 1957 —]

108. §

A címváltozást a cím után a címleírásban is jelezni kell. Jelzése: [Címe később változott.]

Pl.: TERMÉSZETTUDOMÁNYI Közlöny. [Címe később változott.] Havi folyóirat közérdekű ismeretek terjesztésére. Kiadja a K[irályi] M[agyar] Természettudományi Társulat. Pest, Közreadó. 27 cm.

109. §

(1.) A címváltozással kapcsolatos 94. §—98. §-okban közölt általános szabályokat a közönségkatalogussal kapcsolatban is megfelelően alkalmazni kell.

(2.) Az új címről melléklapot kell kiállítani.

110. §

(1.) Az alcímváltozást csak abban az esetben kell feltüntetni, amikor az alcím a címmel annyira szorosan összetartozik, hogy az attól szét nem választható (ld. 14. §).

(2.) Ha az új alcím olyan természetű, hogy a kutatók ezen is kereshetik a periodikát, illetve azt címnek is tekinthetik (ld. 18. §), akkor az új alcímről melléklapot kell kiállítani.

2. Közreadóváltozás

111. §

A közönségkatalogus címleírásában a közreadó változását nem kell leírni, de mind a leírókatalogusba, mind a szakkatalogus 06 szakába melléklapot kell kiállítani a periodika új közreadójáról a 26. § (3—4.) bek. figyelembevételével.

3. Egyéb változások

112. §

(1.) A címváltozáson és közreadóváltozáson felül még az alábbi változásokat kell a közönségkatalogusban leírni:

1. A periodika újabb kapcsolatai más művekkel (társlap, főlap, melléklet stb.).

2. A periodika új idegen nyelvű szövege.

(2.) Az (1.) 1. pont esetén a 47. §—58. §-okat, az (1.) 2. pont esetén a 11. §—12. §-okat kell a leíráskor alkalmazni.

F) MEGSZŰNÉSSEL KAPCSOLATOS ADATOK

113. §

(1.) Ha a periodika megszűnik, akár megvannak az utolsó évfolyamok, akár nincsenek, a megszűnést a szolgálati katalógusban a megszűnt, illetve a meglevő utolsó évfolyam alatt kell szögletes zárójelben a jobb oldalon, a közönségkatalógusban pedig az állományadat után leírni. Jelzése: [Megszűnt.]

Szolgálati katalógus pl.: 18. köt. 1956. 1—9. sz. 126 l. tm.

[Megszűnt.]

Közönségkatalógus pl.: 1. köt. 1938—18. köt. 1956.

[Megszűnt.]

(2.) Ha a legutolsó évfolyam nincsen meg, a megszűnés jelzése után lehetőleg azt is fel kell tüntetni, melyik évfolyammal szűnt meg a periodika.

Szolgálati katalógus pl.: 17. köt. 1955. 1—12. sz. 196. l. tm.

[Megszűnt a 18. köt.-tel.]

Közönségkatalógus pl.: 1. köt. 1938 — 17. köt. 1955.

[Megszűnt a 18. köt.-tel.]

II. RÉSZ

A NEM EREDETI PERIODIKÁK CÍMLEÍRÁSA

114. §

A nem eredeti periodikák leírásának két fontosabb esete van:

1. amikor a periodikának fotokópiáját vagy mikrofilmjét,
2. amikor a periodika későbbi, rendszerint előszóval, jegyzettel ellátott utánnyomását kell leírni.

1. Fotokópia és mikrofilm cíMLEÍRÁSA

115. §

A fotokópiáról vagy mikrofilmről a cíMLEÍRÁST ugyanolyan módon kell készíteni, mint az eredeti periodikáról, az impresszum után azonban szögletes zárójelben jelezni kell, hogy a mű nem eredeti, hanem fotokópia, illetve mikrofilm.

Jelzése: [Fotokópia.] [Mikrofilm.]

116. §

A fotokópiáról, illetve mikrofilmről mindig külön cíMLEÍRÁST kell készíteni, akkor is, ha a periodika megvan eredetiben. A periodika eredeti cíMLEÍRÁSÁN azonban jelezni kell, ha fotokópiáról, illetve mikrofilmről is készült cíMLEÍRÁS.

2. Utánnyomás cíMLEÍRÁSA

117. §

Az utánnyomás rendszerint előszóval és jegyzettel ellátott későbbi időpontban új kiadó által kiadott, lezárt, könyvszerű kiadvány. Ennek megfelelően az ilyen mű eredeti cíMLEÍRÁSA a könyvtár alapkatalógusa számára készül.

118. §

(1.) A mű periodika-tartalma következtében azonban e cím leírásáról mellék-
lapot kell készíteni a periodikáknak mind a szolgálati, mind a közönségkatalógusa
számára.

(2.) E melléklapon az eredeti periodika címe után szögletes zárójelben a konkrét
adatoknak megfelelően a következő megjegyzéseket kell tenni: [Utánnymást lásd:],
[Bevezetéssel ellátott utánnymást lásd:], [Jegyzettel ellátott utánnymást lásd:],
[Bevezetéssel és jegyzettel ellátott utánnymást lásd:].

(3.) Ha az eredeti mű egyes adatainak közlése szükségesnek látszik (pl. lényeges
periodika-adatok hiányoznak az alaptítleírásán), a (2.) bekezdésben megjelölt meg-
jegyzés a periodika cítleírásának megfelelő módon kibővíthető.

119. §

Az utánnymásban periodikákat tartalmazó műveket a periodika-raktárban
kell elhelyezni, éspedig mindig új raktári számon.

Pl.: NEUE Rheinische Zeitung. [London—Hamburg—New York. 1850.
1—6. H. Bevezetéssel és jegyzettel ellátott utánnymását ld.:]

NEUE Rheinische Zeitung. Politisch-ökonomische Revue,
redigiert von Karl Marx. Eingeleitet von Karl Bittel.
Berlin, 1955, Rütten und Loening. 353,3 1. 24 cm.

FÜGGELÉK

EGY PERIODIKA TELJES CÍMLEÍRÁSA
MELLÉKLAJAIVAL MINTAKÉPPEN

1. A szolgálati katalógusra vonatkozó minta

A periodika cíMLEÍRÁSA:

P 51.310

312

STATISZTIKAI Értesítő a Helyi Tanácsok Részére. Fel. szerk. Magyar
Miklós.

Bp., Statisztikai Kiadó. 29 cm.

Mutató: 1—6. évf.

1. évf. 1951. 1—7. sz. [Teljes.]

2. évf. 1952. 1—12. sz. [Cím 3. sz.—:]

STATISZTIKAI Értesítő.

[Fel. szerk. 2. sz.—:] Horváth Tibor.

3. évf. 1953. 1—12. sz.

4. évf. 1954. 1—12. sz. [Kiadó 11. sz.—:] Statisztikai Nyomtatvány-
és Folyóiratkiadó.

5. évf. 1955. 1—12. sz.

6. évf. 1956. 1—9. sz. [Teljes.] Mutató: 1—6. évf. 53 l.

A periodika melléklapjai:

STATISZTIKAI Értesítő:

Ld. STATISZTIKAI Értesítő a Helyi Tanácsok Részére. [Címe később
változott.]

Bp., Statisztikai Kiadó. 29 cm.

1. évf. 1951—

P 51.310

MAGYAR Miklós:

[Szerk.:]

STATISZTIKAI Értesítő a Helyi Tanácsok Részére. [Címe később vál-
tozott.]

Bp., Statisztikai Kiadó. 29 cm.

1. évf. 1951—

P 51.310

HORVÁTH Tibor:

[Szerk.:]

STATISZTIKAI Értesítő a Helyi Tanácsok Részére. [Címe később változott.]

Bp., Statisztikai Kiadó. 29 cm.

1. évf. 1951—

P 51.310

2. A közönségkatalógusra vonatkozó minta

A periodika címleírása és különlapja:

STATISZTIKAI Értesítő a Helyi Tanácsok Részére. [Címe később változott.]

Bp., Statisztikai Kiadó. 29 cm.

1. évf. 1951—

P 51.310

STATISZTIKAI Értesítő a Helyi Tanácsok Részére. [Későbbi címei:]
STATISZTIKAI Értesítő. [2. évf. 1952. 3. sz.—.]

A leíró katalógus melléklapjai:

STATISZTIKAI Értesítő:

Ld.: STATISZTIKAI Értesítő a Helyi Tanácsok Részére. [Címe később változott.]

Bp., Statisztikai Kiadó. 29 cm.

1. évf. 1951—

P 51.310

A szakkatalógus melléklapja:

STATISZTIKAI Értesítő a Helyi Tanácsok Részére. [Címe később változott.]

Bp., Statisztikai Kiadó. 29 cm.

1. évf. 1951—

P 51.310

312-es szakba.

TARTALOMJEGYZÉK

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	43
----------------------------------	----

I. RÉSZ

A PERIODIKA CÍMLEÍRÁSA	44
------------------------------	----

A CÍMLEÍRÁS ADATAI

A) ALAPADATOK	45
---------------------	----

1. <i>Cím</i>	45
2. <i>Alcím</i>	49
3. <i>Közreadó</i>	50
4. <i>Szerkesztő</i>	51
5. <i>Impresszum</i>	52
a) <i>Helynév</i>	52
b) <i>Közreadó mint kiadó</i>	53
c) <i>Kiadó (nyomda)</i>	53
6. <i>Forma</i>	54

B) MÁS PERIODIKÁKKAL, ILLETVE EGYÉB NYOM- TATVÁNYOKKAL VALÓ KAPCSOLATOK	
--	--

ADATAI	55
1. <i>Előzmény, folytatás</i>	55
2. <i>Társlap, fölap</i>	55
3. <i>Melléklet</i>	56
4. <i>Más nyelvű kiadás</i>	57
5. <i>Beolvadt és kivált periodika</i>	58
6. <i>Mutató</i>	58

C) KÜLÖNLEGES ADATOK	59
----------------------------	----

1. <i>Címváltozatokkal kapcsolatos adatok</i>	59
2. <i>Részcím</i>	59
3. <i>Különleges kötet számozással és sorszámozással kapcsolatos adatok</i>	60
4. <i>Egyéb különleges adatok</i>	60

D) AZ ÁLLOMÁNY ADATAI.....	60
I. AZ ÁLLOMÁNY ADATAI A SZOLGÁLATI KATALÓGUSBAN	60
1. Évfolyam, kötet	60
2. Év	62
3. Sorszám	63
4. Lapszám	65
5. Táblák, függelékek	66
6. Tartalommutató	66
II. AZ ÁLLOMÁNY ADATAI A KÖZÖNSÉKGATALÓGUSBAN	66
E) VÁLTOZÁSOKKAL KAPCSOLATOS ADATOK.....	67
I. A VÁLTOZÁSOK ADATAI A SZOLGÁLATI KATALÓGUSBAN	67
1. Címváltozás	68
2. Alcímváltozás	70
3. Közreadóváltozás	70
4. Szerkesztőváltozás	70
5. Kiadó és helyének változása	70
6. Forma változása	71
7. Egyéb változások	71
II. A VÁLTOZÁSOK ADATAI A KÖZÖNSÉKGATALÓGUSBAN	71
1. Címváltozás	71
2. Közreadóváltozás	72
3. Egyéb változások	72
F) MEGSZŰNÉSEL KAPCSOLATOS ADATOK	73

II. RÉSZ

A NEM EREDETI PERIODIKÁK CÍMLEÍRÁSA	73
1. Fotokópia és mikrofilm cíMLEÍRÁSA	73
2. Utánnnyomás cíMLEÍRÁSA	73

FÜGGELÉK

EGY PERIODIKA TELJES CÍMLEÍRÁSA MELLÉKLAPJAIVAL MINTAKÉPPEN

1. A szolgálati katalógusra vonatkozó minta	75
2. A közönségkatalógusra vonatkozó minta	76
TARTALOMJEGYZÉK.....	77